

## [Ministeren for udviklingsbistand]

tifolk, toldere, grænsevagter og valgekspertes, som med kort varsel kan sendes ud til brændpunkter. Det kan være som en ren dansk indsats, eller det kan være som bidrag til internationale operationer under f.eks. FN, CSCE eller EU, det betyder mindre.

Det er ikke tanken – og det vil jeg gerne understrege meget kraftigt – at man fra Udenrigsministeriets side gennem det internationale humanitære beredskab skal gå ind i store, operationelle nødhjælpsindsatser. Den opgave løses på glimrende måde af de private danske nødhjælpsorganisationer i dag. På samme måde er det klart, at vi ikke fra dansk side skal sende folk ud til opgaver, som kan løses med lokale ressourcer. De kræfter, der er i de eksisterende kriseramte samfund, må altid komme i første række.

Men der er en gråzone imellem nødhjælpsindsatser på den ene side og militære indsatser på den anden side, og det er her, der er brug for at kunne yde en forebyggende civil indsats for at undgå, at kriser eskalerer og kommer ud af kontrol.

Lad mig nævne et par eksempler: Vi har i dag en dansk valgekspert i den femmandskommission, der forbereder og overvåger det første demokratiske valg i Sydafrika her i slutningen af april, et valg, der kan blive af afgørende betydning for udviklingen i hele det sydlige Afrika. Vi har juridiske eksperter i Etiopien for at bistå ved opbygningen af et retssamfund efter årtiers diktatur og misregime. Vi har udsendt toldpersonale for at effektivisere handelssanktionerne mod Serbien og Montenegro og politifolk som led i EU's observatørmision i det tidligere Jugoslavien. Flere eksempler kunne nævnes.

Den konkrete udformning af det humanitære beredskab vil ske på baggrund af et udspil fra en arbejdsgruppe, hvor også de private organisationer, som har stor erfaring i internationalt katastrofearbejde, naturligvis vil deltage.

Grundprincippet er som sagt: Ingen konkurrence med det arbejde, som allerede udføres, men en styrkelse af vores muligheder for at gå ind i nye forebyggende indsatser dér, hvor der er uløste opgaver, som heller ikke de berørte lande selv kan løse.

Det humanitære beredskab er ét blandt mange initiativer i den nye strategi. Det bør ikke overskygge den vægt, der lægges på at for-

mulere og konkretisere en overordnet dansk fattigdomsstrategi. Folketinget fastslog allerede under Afrikadebatten i november 1992, at fattigdomsproblemerne i Afrika er så alvorlige, at der er behov for en langsigtet og sammenhængende international strategi omfattende både udviklingsbistand, handel og gældsproblemerne.

Det er også et spørgsmål, som vi vil forfølge i forbindelse med det udviklingspolitiske samarbejde inden for EU. Med vedtagelsen af Maastricht-Traktaten, som jo også omfatter udviklingssamarbejde, har den europæiske udviklingsindsats fået et gevaldigt løft, og vi vil i Bruxelles gerne stå i front med at få udviklet en mere sammenhængende politik over for landene i Syd. Et særlig vigtigt indsatsområde i den europæiske bistand er støtten til opbygning af regionalt samarbejde inden for miljø, handel, transport, kommunikation osv. For at få gang i en lokalbaseret vækst og opretholde politisk stabilitet er det fantastisk vigtigt at styrke samarbejdet på regionalt niveau.

Bistand alene gør det ikke; ulandene må sikres bedre adgang også til de europæiske markeder, ikke kun for varer som bananer, kaffe og kakao, men også for forarbejdede varer som tekstiler. Der er i strategien lagt op til en række initiativer på handelsområdet også på områder, hvor vi gennem bistandsindsatsen kan være med til at styrke produktion og eksport i vore programsamarbejdslande. Jeg mener, det er uhyre vigtigt, at disse sammenhænge både erkendes og diskuteres. Årsagerne til fattigdom er langt mere komplicerede end EU's handels- og landbrugspolitik.

Også på gældsområdet lægger vi op til nye initiativer. Vi åbner nu – ud over den multilaterale indsats i Paris-klubben, Verdensbanken, Den Afrikanske Udviklingsfond – mulighed for yderligere dansk bilateral støtte til programsamarbejdslandene. Både på handels- og gældsområdet gælder det, at vi med strategien har taget de første konkrete skridt til at skabe den sammenhæng mellem bistand, handel og gæld, der var det afgørende element i Folketingets Afrikadagsorden og -debat.

Med »En verden i udvikling« lægger regeringen op til væsentlige og ambitiøse ændringer i Danmarks samarbejde med udviklingslandene, ikke i målsætningerne, men til gengæld nok så meget hvad angår metoderne. Vi